

KELETI NYELVEK ÉS KULTÚRÁK ALAPSZAK
JAPÁN SZAKIRÁNY
(TÁVOL-KELETI INTÉZET)

2025/26 TAVASZI FÉLÉVTŐL ZÁRÓVIZSGÁZÓ HALLGATÓKNAK

A SZAKOT GONDOZÓ INTÉZET

Távol-keleti Intézet

**SZAKDOLGOZATTAL ÉS ALAPSZAKOS ZÁRÓVIZSGÁVAL KAPCSOLATOS
KÖVETELMÉNYEK**

Formai követelmények:

- A szakdolgozatot alapesetben magyar nyelven, vagy — előzetes megbeszélés alapján — egyéb (angol, orosz, német, vagy a szakirálynak megfelelő) nyelven, számítógépen kell elkészíteni.
- A magyar nyelven készült szakdolgozatoknak tartalmaznia kell 2-3 oldalas az alapszaknak megfelelő idegen (kínai szakirány esetén: 1800-2700 írásjegynyi modern kínai) nyelven készült összefoglalást.
- Formai követelmények: A4-es oldalakon, margóbeállítások: bal 3,5 cm, jobb 2 cm, fent 2,5 cm, lent 2,5 cm; a betűméret: a főszövegben 12 pontos, a lábjegyzeteknél 10 pontos Times New Roman, a sortávolság: a főszövegben 1,5, a lábjegyzeteknél 1; bekezdés: mindenütt sorkizárt
- A dolgozat terjedelme minimum 40.000, maximum 75.000 karakter (szóközök nélkül), mely terjedelemben nem számít bele a címoldal és a (kötelező) tartalomjegyzék, továbbá a (kötelező) bibliográfia. A felső határ tágítását a témavezető a megfelelő mértékben engedélyezheti.
- A dolgozatot elektronikus formában kell elkészíteni, és elektronikusan (PDF, vagy Word formátumban) kell felölteni a Neptun tanulmányi rendszer vonatkozó felületére.
- A szakdolgozat-leadás során egyetlen dokumentum feltöltésére van lehetőség a mellékletekkel együtt.
- A borítón fel kell tüntetni: „szakdolgozat” szót, a szakdolgozat címét, a bal alsó sarokban a témavezető nevét és címet (rangját), a jobb alsó sarokban a hallgató nevét, szakját és a szakdolgozat készítésének évét.
- A hallgatónak feltöltés során nyilatkozni kell a Neptunban, hogy a munka saját szellemi terméke. (Kérjük, hogy figyelje az Egyetem plágium-ellenőrzésre vonatkozó szabályozását.).
- 2021-től minden hallgató csak témavezetői támogatással adhatja le dolgozatát.

Tartalmi követelmények:

- Az egy témát átfogóan feldolgozó szakdolgozatában a hallgató számot ad a szakirányú tanulmányok keretében megszerzett tudásáról. A szakdolgozat témája az alapszak tárgyainak (tárgan értelmezett) témaköreiből szabadon választható, de a témát a szakgazdának/témavezetőnek jóvá kell hagynia. A szakdolgozat önálló gyűjtőmunkán (terepmunkán, levéltári kutatáson, szakirodalmi anyaggyűjtésen) alapuló dolgozat. Ebben a hallgató bizonyosságot tesz a témaként választott tárgykör anyagának, szakirodalmának, fogalmainak és terminológiájának ismeretéről. A szakdolgozatnak igazolnia kell azt, hogy a hallgató képes a fő kutatási módszereket alkalmazni, az önállóan gyűjtött anyagot rendszerezni, értelmezni, elemezni, véleményét a stílász- és nyelvi (nyelvtani) szabályoknak megfelelően megfogalmazni.
- Az egyes Tanszékek az Intézet honlapján teszik közzé a választható témaköröket. A témakínálat évente változhat, ez a Tanszékvezetők kompetenciája. A hallgató önállóan is választhat témát, ez esetben minden témáról egyedileg dönt a témavezető és a tanszékvezető.
- A hallgató a 4. szemeszterben a szakdolgozatához témavezetőt választ az illetékes tanszék oktatói közül,

akivel megbeszéli a szakdolgozat koncepcióját. Ennek alapján a hallgató az adott évben május 31-ig leadja a témavezetőnek (1 példányban) az Intézet honlapjáról letölthető „BA szakdolgozat témabejelentő lap”-ot (a másik példány a hallgatónál marad).

A mongol szakirányon „BA szakdolgozat témabejelentő lap” kitöltése és május 31-ig történő leadása nem kötelező, elegendő a szakdolgozati címbejelentő leadása az arra előírt időben.

- A hallgató a jóváhagyott szakdolgozati címet a záróvizsgát megelőző félévben köteles a Neptun tanulmányi rendszeren keresztül bejelenteni. A szakdolgozati címbejelentés határidejét az adott félévre vonatkozó Hasznos tudnivalók (határidős jegyzék tartalmazza. Témaváltozás esetén a címváltozást a hallgató a záróvizsgát megelőzően köteles a bejelenteni a Tanulmányi Hivatalban. A változtatás időpontja és a záróvizsga-időszak kezdete között az alapképzés és a mesterképzés esetén legalább 4 hónapnak kell eltelnie.
- A hallgató a témavezetőt köteles konzultáció céljából (min. 3 alkalom) felkeresni. A konzultáción történő megjelenést az Intézet honlapjáról letölthető „BA szakdolgozat konzultációs lap”-on a témavezető aláírásával igazolja. A konzultációs lapot a hallgató köteles a dolgozat leadásakor mellékelni.

ÉRTÉKELÉS:

A szakdolgozat megírásában a hallgatót (kötelező jelleggel választandó) témavezető segíti. A témavezető szükség esetén konzultál a bírálóval az értékelésről, részt vehet a szakdolgozat védésén, s lehet akár a szakdolgozat egyik bírálója is. Külső témavezető/bíráló személyének választását a szakirány vezetője engedélyezheti.

A szakdolgozat értékelése ötfokú skálán (1-5) történik. A dolgozat érdemjegyét a témavezető és a Tanszékvezető által kijelölt bíráló szöveges bírálata alapján az alapszakos záróvizsga bizottság állapítja meg. A bírálatok elkészítéséhez az Intézet által meghatározott szempontok (1. témaválasztás, 2. nyelvezet, terminológia, stílus, 3. filológiai apparátus, 4. a vizsgálat megalapozottsága, 5. szerkezet, gondolatmenet, 6. módszer) az irányadóak.

A „Szakdolgozati bírálati lap” a szempontok részletes leírásával az Intézet honlapjáról letölthető. Amennyiben a záródolgozatban sorozatosan súlyos, értelemzavaró nyelvi hibák fordulnak elő, az összesített érdemjegy elégtelen. Az elégtelen dolgozat ismétlésének módját az intézményi szabályzatok és a szakirány előírásai tartalmazzak.

BA SZAKZÁRÁS KÖVETELMÉNYEI:

Az alapszakos záróvizsgára — amelynek előfeltétele az abszolutórium és az elfogadott szakdolgozat — a (vagy a tanulmányokat lezáró utolsó) félév végén kerül sor és két részből áll:

1) Írásbeli rész:

Japán-nyelvű írásbeli záróvizsga mely megegyezik a középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga szintjével, illetve a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga (Nihongo Nōryoku Shiken) N3-N2-es szintjével. A vizsga célja, hogy felmérje és megállapítsa a hallgatók nyelvi képességeit beszédben és írásban a különböző nyelvi regisztereket használva.

Az írásbeli vizsga részei:

- feleletválasztós kérdések a szókincs, kanji, nyelvtan, regiszteralkalmazási tudás és szövegértés felmérésére (a Japán Nyelvi Alkalmassági Vizsga feladattípusai alapján)
- mondatjavítás
- fordítás (japánról magyarra)
- szövegalkotás (a téma előre meghatározott, 500 karakter)

A vizsga ideje alatt szótár vagy egyéb segédeszköz nem használható.

2) Szóbeli rész

- Az e vizsga által ellenőrzött ismeretek — nyelv és írásbeliség, történelem, hagyományos műveltség,

vallástörténet — témaköreiben a szakirány oktatói tételsorokat dolgoznak ki és bocsátanak a hallgatók rendelkezésére. Minimum kéttagú bizottság előtt vizsgáznak, az említett tárgykörökhöz tartozó tételsorokból való húzással.

A ZÁRÓVIZSGA ÉRTÉKELÉSE:

A záróvizsgán adott/kapott érdemjegyek:

ZV írásbeli vizsgarész összesített érdemjegye + ZV szóbeli vizsgarész összesített érdemjegye (ZV 1. szóbeli tétel részjegye + ZV 2. szóbeli tétel részjegye + ZV 3. szóbeli tétel részjegye); ZV összesített érdemjegye

A záróvizsga eredménye:

1) Írásbeli rész:

Az írásbeli vizsga eredménye (összesített jegye) az ötfokú skálán nyert jegy.

2) Szóbeli rész

Értékelés: a húzott tételekre megszerzett érdemjegyek kerekített számtani átlaga.

A záróvizsga végeredménye (összesített jegye):

A záróvizsga végeredményét az írásbeli és a szóbeli rész számtani átlaga adja. Az esetleges kerekítés a szóbeli vizsgaeredmény irányába történik.

A gyakorlatban: kerekítve = $(\text{ZV írásbeli vizsgarész összesített érdemjegye} + \text{ZV szóbeli vizsgarész összesített érdemjegye})/2$

AZ OKLEVÉL MINŐSÍTÉSE:

Az oklevél minősítését a szakdolgozat bírálatára kapott érdemjegyek, a záróvizsgán megszerzett írásbeli vizsgarész érdemjegyének és a záróvizsgán megszerzett szóbeli vizsgarész érdemjegyének számtani átlaga adja a HKR 84§ (6) bekezdésben foglalt kerekítési szabály alapján.

A gyakorlatban: kerekítve = $(\text{szakdolgozat bírálatának érdemjegye} + \text{ZV írásbeli vizsgarész összesített érdemjegye} + \text{ZV szóbeli vizsgarész összesített érdemjegye})/3$

Az oklevél érdemjegy megállapítása:

84. § (6) Az oklevél minősítése a két tizedesjegyre kiszámított átlageredmény alapján történik:

- kiváló, ha az átlag 4,80-5,00,
- jeles, ha az átlag: 4,50-4,79,
- jó, ha az átlag 3,50-4,49,
- közepes, ha az átlag 2,50-3,49,
- elégséges, ha az átlag 2,00-2,49.

TÉTELEK, ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖRÖK AZ EGYES SZAKIRÁNYOKON:

A JAPÁN SZAK ZÁRÓVIZSGA TÉMAKÖREI

Szóbeli rész:

Történelem

1. A japán császári állam kialakulása és változásai, 5-12. század. A Kofun, Asuka és Nara korszak, illetve a Heian-kor.
2. Heian-korszak vége és a szamurájhatalom kialakulása.
3. A középkori Japán: Kamakura-, Nanbokuchō-, illetve Muromachi-korszak.
4. Az országegyesítés, 16. század vége, 17. század eleje.

5. A kora-újkor Japán (Edo-kor) politikai-gazdasági rendszerének kialakulása, főbb jellegzetességei.
6. Az Edo-kori Japán társadalom
7. A Tokugawa-hatalom válsága, az idegenek országnyitási kísérletei és a bakumatsu-kor.
8. A Meiji-restauráció és a modern Japán születése (Meiji-kor).
9. Japán a 20. század első felében: a késői Meiji, a Taishō- és a korai Shōwa-kor.
10. A mai Japán: a világháború utáni évek, a gazdasági fellendülés és annak kifulladás.

Ország- és társadalomismeret

1. Társadalmat meghatározó kulturális jegyek és a kapcsolódó teóriák (Hofstede, Sugimoto, Hall, Doi, kettős fogalmak)
2. Japán gazdasági és földrajzi jellegzetességei
3. Japán politika, közigazgatás a 21. században (2027-től Közélet szervezése Japánban)
4. Japán nemzeti identitás és kisebbségek
5. Nyelv, identitás és társadalom kapcsolata Japánban
6. Vállalati szerveződés, kultúra és annak változásai a 21. sz-ban
7. Hagyományos csalárendszer és annak átalakulása
8. Japán vallások, népi vallásosság, sintó és a sintó-buddhista szinkretizmus
9. Japán buddhizmus (történet, irányzatok, alapítókultusz)
10. Japán külföldön (cool japan, képviseltek, magyarországi cégek, magyarországi egyesületek, gyűjtemények)

Irodalom és kultúrtörténet

1. Őskor-ókor japán művelődés (Jomon, yayoi és kofun)
2. Klasszikus japán művelődés kezdete
írásrendszerek átvétele, Kojiki, Nihonshoki, Manyōshū (kanbun stílusok, kanji, manyōgana)
3. Kínai és japán nyelvű líra fejlődése Japánban
4. A monogatari műfaj
5. Nikki és zuihitsu műfajok

6. Edo kori városi és populáris kultúra (pl könyvek) és előadóművészetek
7. Meiji és nyugatiasodott irodalom (Mori Ogai, Natsume Soseki, Akutagawa Ryunosuke, Tanizaki Junichiro)
8. Japán művészettörténet: vallási művészet
9. Japán művészettörténet: világi művészet
10. Kortárs japán irodalom (II. világháborút követően)